

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sivečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbori.

Kranjski.

(VII. seja dne 25. januarja 1895.)

Deželni glavar Oton Detela otvori ob polu 11. uri sejo. Ko se je prečital in odobril zapisnik zadnje seje, naznani deželni glavar, da sprejme volitev v komisijo za revizijo katastra. Dotične petije se izroče dotičnim odsekom. Istotako poročila deželnega odbora: gledé naprave primerne zveze mej gorenjo krško dolino in postajo Zatičina dolenskih železnic; o vpeljavi deželne naklade na pivo; o vprašanji, ali in kako bi se mogli dacarji po zadovoljni službi vpokojiti; o vodopravni obravnavi gledé dopustnosti Podhayskýjevega alternativnega načrta (tako imenovanega II. načrt.) za osuševanje ljubljanskega barja, in o uvrstitvi občinske ceste v cestnem okraji kranjskogorskem mej okrajne ceste.

Posl. Povše in tovariši izročili so nastopni samostalni predlog:

Visoki deželni zbor naj sklene: „Deželnemu odboru se naroča, da odpisuje c. kr. ministerstvu spomenico, v kateri naj razloži stanje naše mlinarske obrti ter prosi, da visoka c. kr. državna vlada takoj razveljavi z ministersko uredbo v letu 1882 dovoljeno olajšavo za mlinsko-obrtni promet, po katerem so ogerski veliki mlini zamogli upeljati žito iz balkanskih dežel colnine prosto.“

V formalnem oziru naj se ta predlog izroči upravnemu odseku v poročanje.

Utemeljevanje predloga se stavi na dnevni red jedne prihodnjih sej.

Posl. Klun poroča imenom finančnega odseka o proračunu normalno-šolskega zaklada za l. 1895 in o prošnji mestnih učiteljev v Ljubljani za zvišanje starostnih doklad.

Poslednje prošnje fin. odsek ne more priporočati, zbornica jo je torej odklonila. V generalni debati se je oglašil prvi

posl. Hribar, ki poudarja važnost učiteljskega stanu in da je učitelj neodvisen. Zakon o

ljudskem šolstvu ni dosegel svojega namena, po glavitno besedo gledé učiteljstva imajo c. kr. oblastva. Ako je bil prej učitelj odvisen od duhovščine, zdaj pa je odvisen od c. kr. okrajnih glavarjev, to pa je še bolj nevarno, nego prvo. V dobi koalicije, ko se družijo duhovščina z uradniki, je stanje narodnih učiteljev težavno. Mnoga znamenja kažejo, da utegnejo zopet priti hudi časi za naše učitelje. Protestuje proti postopanju okrajnih glavarjev proti nekaterim učiteljem. Z brezmernim usiljevanjem nemščine preti še vedno velika nevarnost našemu ljudskemu šolstvu. Iz pedagogičnih razlogov se moramo upreti takemu početju. Navaja konkretni slučaj pok. Matije Hočevarja štipendije za občino mokronoško za poučevanje nemščine in govori obširneje o obligatnem pouku nemščine v ljudskih šolah, ki se sili, kjer le možno. Avstrija je v tem oziru še vedno država neverjetnosti, zato se je oglašil, da to konstatuje.

Deželni predsednik baron Hein zagovarja postopanje oblastev proti učiteljem, ki se mu zdi potrebno za vzdrževanje reda in discipline. Okr. glavarji so le predsedniki okrajnih šolskih svetov in torej odvisni od votantov. Odgovarja na nekatere trditve predgovornika. Germanizovalo se ni — kje so rezultati? (Dr. Tavčar: Ni jih, ker so bili germanizatorji preveč nerodni.) Konča svoj govor s trditvijo, da se dandanes pač ne misli na germanizovanje.

Posl. dr. Tavčar izjavlja, da naj ostane učiteljstvo pod sedanjim nadzorstvom, ker se mu dozdeva, da bi pod drugim bilo še na slabšem. Saj smo videli, kako je od knezoškofa v dež. šolski svet poslani zastopnik se izjavil, da se na ljubljanskih srednjih šolah uči premalo nemščine in preveč slovenščina prevladuje. Ljudsko šolstvo moramo smatrati kot najdražji biser, od njega je odvisna bodočnost našega naroda. Novih šol je še premalo, treba jih bode še ustanavljati, tu ne bode moči izogniti se stroškom. Obrača se proti nekaterim opazkam poročevalca, ako imajo namen, da bi se ž njimi zanesla neka agitacija mej ljudstvo proti šoli in postavilo „šolskega zajca“. Mi Slovenci se mo-

ramo z vso strastjo okleniti svojega ljudskega šolstva, ki je stebere naše narodnosti, v narodni šoli se ne sme uganjati nobena germanizacija. Omenja nekdanjih zloglasnih 600 gld. za poučevanje nemščine, za katere se je potezal dež. šolski svet, da bi se zopet postavili v proračun. Isti dež. šolski svet pa se protivi temu, da bi se razširil pouk v slovenščini na gornji gimnaziji, kar pa se bode moralo zgoditi. Omenjenih 600 gld. smo odrekli baronu Winklerju, torej se vendar ne more zahtevati, da jih dovolimo g. baronu Heinu, ki včasih prav očitno pokaže, da nam ni prijazen. Omenja nekaterih imenovanj v deželni šolski svet. Deželni odbor pod vodstvom g. dež. glavarja Detela je gotovo stebere, ki varuje nemščino v šolah. Spominja se stare germanske podobe Wodana, kateremu sedita na rami dva krokarja, prvi spomina drugi misli, taka krokarja se mu zdita dež. odbornika dr. Papež in dr. Schaffer, ki sedita na ramah dež. glavarja, da časih ne ve pri čem je. Protestuje proti znanemu brzopletnemu pozdravu, ki ga je poslal narodni (!?) deželni glavar ob svojem času v Belopeč, ko se je odpirala „šulvereinova“ šola! Brez taktno je bilo, da je slovenski deželni glavar se udeležil na tak način germanizatorske nemške demonstracije, da je klical božji blagoslov na šulvereinsko delovanje! (Dobro-klici!)

Dež. predsednik baron Hein odgovarja na razne opazke predgovornika.

Dež. glavar Detela odda predsedstvo namestniku baronu Apfaltrernu in pravi, da ga pušica predgovornika ni ranila, ker ga brani ščit dobre vesti. Da bi bila slavnost nemška demonstracija, o tem mu ni bilo ničesar znano (klici: Žalostno! — Vse dolgo zagovarjanje gosp. Detela je vzbujalo večkrat veselost mej poslanci in mej poslušalci.) Ravnal je, kakor pravi „bona fide“ in se skuša opravičiti, kar se mu pa ni posebno posrečilo.

Dež. glavarja namestnik baron Apfaltern obžaluje neki žaljivi klic dr. Tavčarja proti posl. Pakižu.

Posl. dr. Schaffer odgovarja na govor dr.

Listek.

Rešitelj.

(Sl. ka; francoski spisal René Maizeroy.)

Gospod de Rocreuse je našel na pregrinjalu sprednje sobe zmečkano pismo in on, ki se je vedno zaničljivo smejal ljubosumnim možem, je list razvil ter ga čital. Bil je samo jeden stavek: „Ljubi me vedno, kakor te jaz obožujem; našla bodeš dolgo, nežno pismo na pošti v Rue Taitbout pod začetnim črkama A. R. 12.“

In ves bled, oči kakor blazen, ki ne ve več razločevati, kaj misli in kaj dela, ki več ne pre-mišlja, plane v oblačilnico svoje soproge, kjer je Liette, njegova oboževana Liette ravno primerjala več klobučkov, katere ji je bila poslala modistovka.

Madame de Rocreuse v začetku ne zapazi razburjenosti svojega soproga; obrne se na pol k njemu ter ga vpraša: „Ni res, da mi ta klobuk dobro pristoji?“

On ne odgovori; zdrobi jo skoraj v svojih močnih rokah, gledaje jo steklenega pogleda in ji valed strahu in jeze predrugačenim glasom vsklikne: „Povej vendar, ukazujem ti, pismo je tvojega ljubimca.“

Liette stoji nepremično; nevarnost podvoji njene moči in ona se premaga. V njenih potezajih

se pokaže sočutje. Pogleda ga z nedolžnim obrazom, ki je žalosten, da mora slišati tako grdo obdolžitev. Liette odgovori polglasno: „Ali Jean, mene moreš sumničiti, mene tako sramotiti, ki te tako iskreno ljubim?“

On seže vmes in zmaje z rameni: „Ti mi ne odgovoriš! . . .“

„Kaj je s pismom, tem ljubavnim pismom, katero sem našel pred vrati tvoje sobe, koje si ti vsled nepaznosti izgubila?“

„To je laž, grda laž . . . Sem li jaz jedina ženska v hiši? Angleška vzgojiteljica, moja sobarica, kaj vem jaz, čegavo je to pismo. Predno se opravlja, predno ono, ki nosi tvoje ime, tako težko obdolžiš, poiskati je treba še-le dokazov, a ne zadovoljiti se z jednim listkom!“

„Zdaj se pa še šali . . . Ako se gre za dokaze, dobil jih bodem v nekoliko minutah cel kup, našel jih bodem na pošti, razvideli se bodo iz pism, oddanih pod šifro A. R. 12., A. R. 12, čuješ dobro, Liette? Pisma se mi ne morejo odreči, in pri bogu, jaz ti svetujem, ako se čutiš krivo, porabi trenotek moje odsotnosti v to, da zadnjič objameš svojega sina in potem brez hrupa izgineš iz te hiše, kjer jaz tvoje prisotnosti niti nočem niti ne morem dalje prenašati!“

„Stori, kakor ti je drago!“

* * *

Liette sliši, da oddrdr voz, v kojega je stopil njen soprog z naglostjo, kakor bi veljalo zabraniti kak rendez-vous, od kojega je zavisna sreča vsega njegovega življenja.

Zdaj se ona zgrudi; živci, ki so se tako krepko držali, odpovedo službo, čuti se brez rešitve izgubljeno in kakor nepremična masa leži mej blazinami svojega divana. Zebe jo prav v srce. Čuti se smrtno utrujeno. V njenih sencih grozničavo bije, sveti se ji pred očmi. Kaj naj stori, kaj izmisli, da Jean ne zve najhujšega, resnice, da mu ne pridejo v roke usodepolna pisma na pošti v Rue Taitbout, da ne odkrije teh prijemljivih prič, ki bi mu odprle oči, odkrile greh, v koji se je nepremišljeno strmoglavila.

V svoji navadni nepremišljenosti je „oni“ izbral začetni črki za šifre.

Prišlo bo gotovo do dvoboja, do jednega onih groznih dvobojev, kjer je jeden odveč na svetu, kjer se noče in ne sme prizanašati nasprotniku.

V svoji obupnosti ostane nepremično, roke na kolenih, brado naslonjeno na roke, upirajoč zmedene oči naravnost na telefon, čigar jasen gumb se ji sveti iz jednega kota njene sobe.

Najedenkrat zadoba lica zopet barvo, mračen obraz poživi novo upanje. Plane k telefonu in da blastno znamenje.

Tavčarja in trdi, da učitelji uživajo dovolj prostosti pri volitvah itd., da torej niso tako odvisni od oblasti, kakor se je trdilo. Konečno zagovarja kot „deutscher Krainer“ dež. glavarja proti napadom, ker je moral tako ravnati. Da se je kot „deutscher Krainer“ potezal tudi za nemške šole sploh, se razume.

Dež. predsednik baron Hein dostavlja, da se bode ukrenilo potrebno, da se dobe bolj pripravnih prostorov za nemške šole v Ljubljani.

Posl. župan Grasselli odgovarja dr. Schafferju glede nedostatkov pri prostorih mestnih nemških šol v Ljubljani. Novih poslopij ni možno graditi, torej treba potrpeti. V prostorih stare bolnice bode mogoče nastaniti nemško dekliško šolo, ko bodo izpraznjeni. Če država štedi, ko je namestila nižjo gimnazijo v prostorih, ki so bili spoznani kot popolnoma nepripravnih, mora to storiti tem bolj mestna občina.

Posl. Povše odgovarja na govor dr. Tavčarja glede paralele med duhovščino in mej vladnimi organi. Znano je, kaj je storila duhovščina za šolo. Zavrača izraz „šolski zajec“ in ugovarja, da bi se hotelo vzbuhati agitacijo. Tudi njegova stranka je prijateljica ljudskega šolstva, a skrbeti je vsem, da bremena za šolstvo ne naraščajo preveč.

Posl. Luckmann poudarja praktično stališče narodnostnega vprašanja v šolstvu in pravi, da bode stavil primeren predlog v specijelni debati.

Posl. Krsnik predlaga konec debate, ki se vzprejme. Poprej sta se še oglasila dva poslanca k besedi.

Posl. dr. Tavčar zavrača opazke poslanca Povšeta, sedanji duhovščini so veljale njegove besede, ne oni vzorni iz prejšnjih časov. Mahnič in njegovim učencem bi pa vendar ne dali nadzorstva nad našimi šolami. Dr. Schaffer ga je tudi hotel raztrgati, a odgovori mu le na kratko. Konečno zavrača dež. glavarja opravičevanja. Slučaj v Beli peči je bil ves drugačen, nego le lokalno-kranjsko-nemški. Slavnost je bila prononcirano politična nemška demonstracija, katere so se udeležili koroški in celjski nemški matadorji. Proti temu se je protestovalo, ker pri taki slavnosti ni imel slovenski deželni glavar ničesar opraviti. Glede klica posl. Pakiža izjavi, da nikakor ni hotel žaliti moža, ki že toliko časa sedi v tej zbornici, hotel je le reči, da če glavar sam ni bil poučen o stvari, je bil toliko manj posl. Pakiž. Po razjasnitvi glavarja smatra, da se je ta opravičil glede svojega postopanja, ker neče dvomiti o njegovi izjavi.

Dež. glavar Detela vzame to na znanje.

Poročevalec Klun odgovarja raznim govornikom na njihove opazke in razjasnjuje stališče, katero zavzema fin. odsek. (Konec prih.)

Štajerski.

V zadnji seji se je predložil dež. odbora predlog, naj dež. zbor izreče, da se za dobo desetih let odpove dež. prikladom od poslopij, katere bi zgradila država v Gradci, ako bi preložila tja obratno rav-

nateljstvo državnih železnic v Beljaku. Dež. zbor se je posvetoval o nekaterih premembah gasilnega reda in rešil nekatere nevažne druge zadeve.

Koroški.

V včerajšnji seji dež. zbora je prišla na razpravo prošnja „Südmarke“ za podporo. Finančni odsek je predlagal, naj se prošnja zavrne, in je ta svoj predlog motiviral s tem, da ima društvo jednostranske narodne tendence in da ga zagradelji ni moči podpirati iz deželnih dohodkov, katere dajeta obe v deželi živeči narodnosti. V imenu nemških nacioanalcev je dr. Steinwender predlagal naj se dovoli „Südmarki“ podpora v znesku 100 gld., češ, da so nenemške večine v drugih deželnih zastopih manj skropulozne in da je zadnji čas, da se tudi koroški deželni zbor že odpove principu ravnopravnosti. Gospodarska prizadevanja „Südmarke“ morejo koristiti tudi Slovincem, na tiste Slovence pa, ki nečejo z Nemci v „miru“ živeti, se pa sploh ni treba ozirati. Slovenska poslanca Einspieler in Muri sta v tem, ko je Steinwender govoril, zapustila dvorano. Dež. zbor je prošnjo „Südmarke“ odklonil.

V Ljubljani, 25. januarja.

Volilna korupcija. Da imajo levičarji navado, slepariti pri volitvah kar se da, je znano. Zdaj se jim je to novič dokazalo. Pri deželnozbornski volitvi v krumlovskem okraju na Moravskem je bil s pomočjo nezastlišenih sleparij voljen levičar Rund in nemška večina dež. zbora je hitela zavreči vse proteste in odobriti to volitev. Volilci pa so se pritožili zaradi dogodb pri volitvah in drž. sodišče je izreklo, da se je pri volitvi nad 100 glasov pridobilo za levičarskega kandidata na nezakonit način. Voljeni levičar pa se vzlic temu neče odpovedati mandatu.

Domobranska in črnovojniška novela utegne le prouzročiti konflikt med vlado in tirolskim deželnim zborom. Poroča se namreč, da vlada neče pritrditi nasvetovanim premembam teh novel, nego da zahteva, naj se nje načrt vzprejme nepremenjen.

Hrvatski sabor je v zadnji seji dognal generalno razpravo o proračunu deželnega zaklada. Debata je bila politična. Govorili so: Egersdorfer, Folnegović in Stanković. Proračun se je seveda vzprejel.

Ogerski ministri in državni tajniki so po ogerski parlamentarni navadi po svojem imenovanju odložili mandate in se morajo podvreči novi volitvi. V okraju Duna-Szerdahely, kjer kandiduje novi pravosodni minister Erdelyi, je svojo kandidaturo oglasil tudi Fran Kossuth.

Ogerske cerkvenopolitične reforme. Oficijozni listi ogerske vlade javljajo, da prideta še nerešeni cerkvenopolitični predlogi že tekom prihodnjega meseca pred magnatsko zbornico. Vlada računa, da dobi za svoji predlogi večino, četudi le majhno, kar pa je jako dvomljivo.

Nemščina v Bosni. Ko je naša država okupirala Bosno in Hercegovino, je hitela uvesti v vse odnotne ljudske šole nemščino kot obligatni učni

predmet in ukazala učiteljem, naj bosenski mladini utepejo kolikor mogoče največ nemščine. Pred kratkim pa je vlada to zopet odpravila. Nemščina se bo odslej učila samo tam, kjer je to „potrebno“ in le tisti otroci se je bodo učili, katerih roditelji to izrecno zahtevajo. Kot vzrok tej odredbi navaja vlada, da se niso v nemščini dosegli prav nikaki uspehi.

Nova kriza v Srbiji. Stari birič Hristić, sedanjí ministerski predsednik srbski, se je menda ustrašil novih volitev v skupščino in bi rad odstopil. Kralj Aleksander je zagradelji pozval Novakovića, vodjo naprednjakov, k sebi, in mu ponudil, naj sestavi novo ministerstvo. Novaković je ponudbo odklonil. Kralj skuša sedaj razdvojiti radikalno stranko in sicer s tem, da nastavlja uplivenje radikalce v državni službi, a dvomljivo je, da bi mu to kaj pomagalo. Kako obupna je situacija Obrenovićev, se vidi iz tega, da skuša kralj na vse mogoče načine privabiti kraljico Natalijo v Beligrad. Ako bi se Natalija vrnila, bi bil konec srbski krizi. Milan bi ostal v Parizu, Hristić bi odstopil, s dvora bi se pognala vsa ta družba, ki spletkari proti radikalcem. Žal, da je malo upanja, da bi se Natalija hotela vrniti. Šele pred kratkim, ko jo je sin prosil sveta glede težkot, s katerimi se ima boriti, mu je odgovorila: Vse bo dobro, če boš spoštoval zakone in voljo narodovo, pred vsem pa se varoval svojega očeta.

Francoska ministerska kriza. Bourgeoisu se je v drugič ponesrečilo, sestaviti novo ministerstvo. Javno mnenje je vsled tega postalo jako nezadovoljno. Vse okoliščnosti kažejo, da bi oportunisti radi preprečili nameravano koncentracijo republikanskih strank in prisilili predsednika republike, da imenuje oportunistično ministerstvo, ki bi zbornico razpustilo in pri novih volitvah skrbelo, da dobe oportunisti izdatno večino v parlamentu.

Lord Randolph Churchill, znameniti angleški državnik, je umrl včeraj zjutraj, star šele 45 let. Rodil se je l. 1849 kot tretji sin vojvode Marlborough. Komaj 25 let star je bil že poslanec. L. 1880 se je ločil od konservativne stranke in s svojimi prijatelji ustanovil novo stranko: Fourth party, neke vrste krščansko-socijalno stranko, katere ideje je razširjala posebna zaveza „Primrose League“. V kratkem času si je Churchill pridobil toliko ugleda, da so mu morali njegovi konservativni nasprotniki ponuditi mesto državnega tajnika, katero mesto je Churchill l. 1885 tudi prevzel. V drugem Salisburyjevem ministerstvu je l. 1886 Churchill prevzel finančni portfelj in vodstvo konservativne večine v poslanski zbornici, a odstopil je kmalu, ker njegovi tovariši niso hoteli privoliti, da se zmanjšajo troški za vojsko. Za Churchillom je Angleška izgubila velik talent, kakeršni se redkokdaj rode.

Slovansko narodoznanstvo.

Svojim častitim sotrudnikom posvečuje Anton Trstenjak. (Dalje.)

Slovani so že od nekdaj poljedelci. Že njih starodavna bivališča v zakarpatskih pokrajinah, v katerih so prebivali v zajednici, napotila so jih na to, da so se pečali s poljedelstvom. Pragozdove so krčili in razoravali. Bili so pridni in umni poljedelci. Vse to se da dokazati iz besed, s katerimi so označevali poljedelsko orodje, iz besed vseslovanskih, torej iz besed, katere so bile lastne slovanskemu prajeziku. Te besede so plug, lemeš, gredel, plaz, ralo, oralo, soha, brana. Slovanska znanost ima sicer besedo plug za temno, vendar pa sami Nemci priznajejo, da so Slovani bili Nemcem v poljedelstvu učitelji, torej je bržkone plug slovanska last. Že v stari dobi, pred Kristovim rojstvom, sejali so naši pradedje žito, ki je bilo znano v iztočni in srednji Evropi: rž, pšenico, ječmen, oves in proso. Vse te vrste žita označevali so z besedo „žito“, to je „živito“, katera beseda pomenja žito in živilo (živež) ter nam jasno spričuje, da je bilo našim pradedom še v dobi nerazdeljenega slovanskega naroda žito najpomembnejše živilo, kakor se je tudi s to besedo pozneje in še danes označevala tista vrsta žita, katerega se je v dotičnem kraju največ pridelovalo. Tako izražajo Poljaki, Čehi in Sorbi z besedo žito rž, Srbi in Hrvati proso, Rusi pa pšenico. Prastaro je nadalje slovansko čebelarstvo, kar nam spričuje občno znamenovanje besede bučela, to je bučča, ker buk, kakor tudi med in vosek, torej besede, ki so zajete iz besednega zaklada še nerazdeljenega slovanskega naroda. S to vrstjo kulture bavili so se torej Slovani bolj, nego Germani.

Znano je, da so Slovani mrličke pokapali in sežigali. Kako so to delali, o tem ne moremo razpravljati. Omeniti hočemo le, da so Rusi dajali mrličem kvas, sadje, kruh, meso, na dvoje razreza-

„Hitro, brzo kakor mogoče, zaklinjam vas. zvežite me z bureau-em poste restante v Rue Taitbout.“

Srce ji glasno bije, ustna se treso, kakšnemu človeku bo zaupala svojo skrivnost, čegavim rokam se izročila, ali bo privolil, uslišati njo in zavesti gospoda de Rocreuse? Je-li uradnik mlad ali star, kdo ve, morda je tudi oženjen, nesrečno oženjen, istotako prevaran, ali ne bo neupogljiv, se ne bode hotel osvetiti na vsem spolu? Morda pride prepozno in Jean ima morda pisma že v roki...

Znamenje se oglasi.

Uradnik je poste restante urada v Rue Taitbout. „Hej, kdo kliče?“

„Gospod, neka nesrečna žena, katero lahko uničite ali rešite...“ Ihté jeclja ta dolgi stavek tresoč se na rokah in na nogah, kakor drevesce, ki je maje veter.

„Ne razumem ničesar, madame, govorite razločneje...“

Liette ponovi svoj dolgi govor in se trudi, da izgovori vsak zlog jasno. Uradnik se prične smejati, konečno zagodruja: „To je pač šala, madame?“

Madame Rocreuse odgovori z ganljivim glasom: „Prisegam Vam pri vsem, kar vam je sveto, da pripovedujem čisto resnico. Slušajte me, prosim Vas v imenu onih, ki so Vam najdražji, zaupam popolnoma na Vaše plemenito srce... Jaz sem plavalasa dama, ki dva tedna hodi v vaš oddelek

po pisma, zaznamovana z A. R. 12. Spominjate se, kaj ne?“

„Popolnoma.“

„Vsled neprevidnosti se je izgubilo pismo, v katerem mi naznanja moj... moj prijatelj, da bode še dalje moja pisma naslavljal z A. R. 12. Moj soprog je našel to pismo, skočil takoj na voz, da se nemudoma poda v vaš urad... Ako sem vas še pravočasno obvestila, ako pisma še niste oddali, zaklinjam Vas, ne izročiti je, ne uničiti z jednim udarcem treh življenj, in ako bi Vas moj mož izpraševal, mu opišite osebo moje sobarice, majhne, okrogle osebe, črnih las in zaletavajočih besed. Vem gotovo, da Vam bode veroval in ne dalje izpraševal. Dolžna Vam bodem neomejeno zahvalo...“

Uradnik jo ustavi.

„Zadostuje, madame, brezpogojno smete računati na mojo zmolčljivost; zabavno je vedno, zaplesti se v kako dogodbico, kjer se dupira ljubosumen soprog, kar se mnogokrat dogaja v našem področju. Na svidenje, madame...“

Nekaj ur pozneje kleči gospod de Rocreuse pred nogami svoje soproge proseč jo milo in skesano odpuščanja zaradi krivičnega sumničenja in ne opazi na zaničljivo zategnjenih ustnicah, da se ji izpod dolzih trepalnic smehlja navihanost kakor daljno bliskanje na nebu, kjer je ravnokar razsajala nevihta...

g. Lavrencij Herg, stolni dekan v Mariboru, 10 k. s pripisom: Bog blagoslovi družbo! — Ljubljansko slov. kat. delavsko društvo o priliki shoda v št. Vidu nad Ljubljano 2 gld., č. g. Mihael Klemenčič, kapelan v Črnomlju, 2 k., č. g. J. Pristov, kapelan v Črnomlju, 2 k., gg. Podgoričan 2 k., I. Bregar 2 k., A. Benedik 1 k., I. Pncel 1 k., M. Vdovič 1 k., J. Vdovič 1 k., I. Žgave 1 k., M. Jakše 40 v., gđc. J. Peterlin 1 k. in g. Alojzij Vdovič 1 k. — Iskreno se zahvaljujemo rodoljubnim darovalcem s srčno željo, da bi prav kmalu zopet mogli razglasiti slovenskemu svetu novo vrsto požrtvovalnih prijateljev verske dinastične in narodne vzgoje. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Brzjavke.

Dunaj 25. januarja. Cesar je kanoniku Štefanu Benci v Gorici podelil Franc Jožefov red.

Sofija 25. januarja. Privatna poročila javljajo, da je politični položaj jako kritičen zlasti za Koburžana. Temu sta odprta samo dva pota: ali odstopiti ali pa se porazumeti s Stambulovom. Slednji je po svojih prijateljih sporočil Koburžanu, da je pripravljen se z njim porazumeti.

Pariz 25. januarja. Predsednik Faure je naročil poslancu Ribotu, naj sestavi novo ministerstvo. Ribot je izjavil, da se mora prej dogovoriti s svojimi tovariši, predno prevzame to nalogo.

Pariz 25. januarja. Listi javljajo, da so na Perierov odstop uplivala tudi poročila prefektov, da bi razpust poslanske zbornice naredil na prebivalstvo jako slab utis.

Atene 25. januarja. Delyannis je sestavil novo ministerstvo in razpusti te dni poslansko zbornico.

Berolin 25. januarja. Vodja span-davske puškarne je dobil iz Stettina anonimno obvestilo, da nameravajo nekateri odpuščeni delavci razstreliti tovarno in da pripravljajo atentat na cesarja Viljema.

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati boleti utešnice mišice in žive krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 2 (4-2)

Nova opera!

Začetek ob 8. uri zvečer.

Štev. 49. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 635

V soboto, dne 26. januarja 1895.

Drugičrat:

Trubadur.

Opera v štirih dejanjih. Spisal S. Cammarano. Uglasbil J. Verdi. Poslovenil A. Štritof. Dirigent g. Hilarij Benisek. Režiser g. Josip Noll.

Začetek točno ob 8. uri, konec po 10. uri zvečer.

Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27. Prihodnja predstava bo v torek, dne 29. januarja 1895.

Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Umrli so v Ljubljani:

24. januarja: Marija Russ, usmiljen. sestra, 54 let. Poljanska cesta št. 30. — Pavla Jebračin, trgovčeva hči, 8 dni, Rimska cesta št. 9.

V deželni bolnici:

21. januarja: Franc Uramar, delavčev sin, 6 let.

23. januarja: Marija Berce, gostija, 67 let.

Meteorologično poročilo.

Dat.	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
24. jan.	7. zjutraj	722.5 mm.	-3.8° C	sl. zah.	obl.	
	2. popol.	725.4 mm.	-2.8° C	sl. vzh.	jasno	0.60 mm.
	9. zvečer	727.2 mm.	-9.8° C	sl. vzh.	megla	

Srednja temperatura -5.5°, za 3.5° pod normalom.

Dunajska borza

dne 25. januarja 1895.

Skupni državni dolg v notah.	100	gld.	65	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100		65	
Avstrijska zlatna renta	25		85	
Avstrijska krona renta 4%	101		30	
Ogerska zlatna renta 4%	124		50	
Ogerska krona renta 4%	99		20	
Avstro-ogerske bančne delnice	1061			
Kreditne delnice	413		75	
London vista	124		25	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	80		82	
20 mark	12		16	
20 frankov	9		86 1/2	
Italijanski bankovci	46		30	
C. kr. cekini	5		81	
4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	150	gld.	50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	198			
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	131			
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123		50	
Kreditne srečke po 100 gld.	198		25	
Ljubljanske srečke	24		10	
Rudolfove srečke po 10 gld.	23			
Akcije anglo-avtr. banke po 200 gld.	183			
Tramway-dinšt. velj. 170 gld. a. v.	435			
Papirnat rubelj	1		83	

Staroznana

trgovina z urami

najfinije vrste in po najnižji ceni od zlata, srebra, tule in nikla, repetirk, kalendarskih ur in kronografov, najnovejšega v tableaux-urah, urah z njihalom in drugih urah. Najnižje cene. Popravljanja se izvršujejo najskrbneje. — Prvi in najstarejši optični zavod najfinijih naočal, ščipalcev v zlatu, zlatu-doublé, niklu itd.; največja izbér kukal za gledalščo, potjakih binoklov in vseh v to stroko spadajočih predmetov pri (1420-28)

N. RUDHOLZER-ju, Pred rotovžem št. 8.

Priporočamo vsem osobam, kojih polt je občutna in jako hrapava, da se umivajo s slovečim Doeringovim milom s sovo. Po umivanji s tem milom ne nastane nikako pekoče in raztezajoče čustvo. Polt postane nežna in prožna. Pristno Doeringovo milo (s sovo) dobiva se povsod komad (61-1) po 30 kr.

Gen. zastopstvo: A. Motsch & Co., Dunaj, I., Lugeck 3.

Dr. Friderika Lengtel-a Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepilo, ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudevit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan nežne luske od polti, ki postane valed tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozarce pike ter mu daje mladostno barvo; polti podleže beloti, nežnosti in čvrstosti; odstrani kaj naglo pege, žolavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50.

Dr. Friderika Lengtel-a BENZOE-MILO.

Najmilejša in najdobrodejnejša milo za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr. (12-2) Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ju lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Heun, Dunaj, X.

G. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894

Nastopno omenjeni prihajali in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnjemu času v Ljubljani za 3 minute naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po nočni osebn. vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, des. Seilthal v Aussen, Ischi, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Lino, Hradecovice, Pilsen, Marijine varo, Eger, Karlova varo, Francova varo, Prago, Lipše, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des. Seilthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 12. uri 55 min. dopoldnevne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 50 min. dopoldnevne osebn. vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Seilthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldnevne osebn. vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, des. Seilthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inmost, Bragnu, Gurib, Genovo, Paris, Steyr, Lino, Gmunden, Ischi, Hradecovice, Pilsen, Marijine varo, Eger, Francova varo, Karlova varo, Prago, Lipše, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebn. vlak s Dunaja via Amstetten, Lipše, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Pilsen, Hradecovice, Solnograda, Lince, Steyra, Gmundena, Ischia, Aussen, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 11. uri 19 min. zjutraj mešani vlak s Kočevja, Novega mesta.
Ob 11. uri 19 min. dopoldnevne osebn. vlak s Dunaja via Amstetten, Lipše, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Pilsen, Hradecovice, Solnograda, Lince, Steyra, Paris, Genovo, Gurib, Bragnu, Inmost, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovca, Lince, Pontabla, Trbiža.
Ob 9. uri 32 min. popoldnevne mešani vlak s Kočevja, Novega mesta.
Ob 4. uri 48 min. popoldnevne osebn. vlak s Dunaja, Ljubnega, Seilthala, Solnika, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 9. uri 35 min. zvečer mešani vlak s Kočevja, Novega mesta.
Ob 9. uri 35 min. zvečer osebn. vlak s Dunaja preko Amstetena iz Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 35 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 9. uri 05 min. popoldnevne v Kamnik.

Ob 6. uri 50 min. zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 55 min. zjutraj iz Kamnika

Ob 11. uri 15 min. dopoldnevne iz Kamnika

Ob 6. uri 30 min. zvečer iz Kamnika

5-21)

Posredovalnica služeb G. FLUX na Bregu št. 6

(82-2)

Isče najno: komornika za imenitno hišo v Trstu; — lovškega dečka za grofovsko hišo; — 2 prodajalci za trgovino z mešanim blagom morata biti te stroke, 15 do 20 gld. plače, vse prosto; — več priprostih in bolj-ših, manjših in starejših kuharic za Ljubljano, Trst, Gorico, Celje, Hrvaško, Ogersko, tudi k 1-2 osebam; — fino hišne ali komornike za štirsko; — 6 pestunov (tudi starejših) v jako imenitne hiše, k 1 2 otrokoma, manjšim in večjim; — zaračunajoča natakarica za hotel; — 2 kuhinjski dekli za gospodke hiše poleg kuharice) itd. Priporočam se p. n. gospodi zaslužljiv, trezen kočijaž, jako dober vozač in strežaj konj z dolgoletnimi spridevali.

Srajce za gospode

za koje se garantuje, da se dobro prilagajo, iz najboljšega materijala, z gladkimi prsi po gld. 27-50, z v gube naravnimi prsi po gld. 29-12 komadov, prodaja promptno iz zaloga ali pa narejene po meri kakor tudi najfinije in najpoludneje (1854-5)

v ovratnikih in manšetah.

Henrik Kenda, Ljubljana.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, skaznem žolodci, pomamikanji slasti do jedij itd.

Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja škatljica samo 21 kr., jeden zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.

Dobiva se pri (1232-13)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradci.

Zahvala.

Podpisani Ivan Bobek, posestnik na Kalu h. št. 25, sem dne 23. decembra m. l. pogorel. Za krmo sem bil pri

c. kr. priv. zavarovalnici „Riunione Adriatica“ v Trstu

z zneskom 200 gld. zavarovan. Imenovana družba poslala je že dne 27. decembra svojega uradnika na ogled na lice mesta in mi je že dne 2. januarja t. l. glavno nje opravništvu pri g. J. Perdani v Ljubljani po okrajnem opravniku M. Stegelu na Kalu svoto 200 gld. pošteno in brez vseh stroškov izplačalo.

Stejem si torej v dolžnost, da izrečem ti zavarovalnici svojo najtoplejšo zahvalo in da jo vsakomur kar najbolje priporočam.

Na Kalu, dne 10. januarja 1895.

Ivan Kontel, podžupan.

Ivan Bobek.

88)

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.

Okrajna posojilnica v Kamniku

imela bo svoj

redni občni zbor

v soboto 2. februvarja t. l.

ob 11. uri dopoldne v svoji pisarni.

Na dnevnem redu bo:

(87)

1. Bilanca za leto 1894.
2. Volitev 6 članov ravnateljstva, revizorja in namestnika.
3. Posamezni predlogi.

Ravnateljstvo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.